א א מיי׳ פ״ב מהלכות מגלה הלכה א סמג עשין מד"ס ד טוש"ע א"ח מימן תרל סעיף ו: ב ב מיי שם מוש"ע שם סעיף

:ט סעיף ט ד מיי שם הלכה ג טוש"ע שם סעיף ח: ה מיי שם הלכה א טוש"ע שם סעיף ה: ו ו מיי׳ שם הלכה ה טוש"ע שם סעיף יב: ז ז מיי׳ שם טוש"ע שם סעיף יג:

ח ח מיי שם הלכה ע עט הככה ע עט הככה ע טור וש"ע א"ח סימן מרלא סעיף א ב וע"ש: מ ט מיי' פ"ג מהלכות ט מיי׳ פ״ג מהלכות חנוכה הלכה ט סמג עשין ה טוש"ע א"ח סי מכב סעיף ו: הלכה יא סמג עשין יח טוש"ע א"ח סימן סד

סעיף א: מיי שם הלכה י וסמג שם טוש"ע וסמג שם טוש״ע א״ח סימן סב סעיף ב:

הגהות הב"ח

(מ) גם' ותניא היה יעקב אבינו ככית עכר מוטמו ומשמש ארבע עשרה מנה לחחר שירד כל"ל תבת עבר מת נמחק: (ב) שם שתי שנים מת עבר יוא משם ודא לו נן ע"ה שנה דלח איענש אבינו דתנים: (ג) שם אלא שמע מינה ארניסר:

מוסף רש"י קראה על פה קראה תרגום בכל לשון. זו קראה על פה קראה תרגום בכל לשון. זו ואין לריך לומר זו קמני (לקמו יח.).

אמרי אמר קרא שמע

רבינו חנגאל

לא נימנו שנותיו של ישמעאל אלא כדי לייחס שמעאל אלא כול לייחט שנותיו של יעקב אבינו. מצינו שהיה ישמעאל גדול מיצחק י״ד שנה, ויצחק גדול מיעקב ס׳ ייצווק גוול מיעקב סי שנה, נמצא ישמעאל גדול מיעקב ע״ד שנה. ובו בפרק שנתברך יעקב אבינו מת ישמעאל וכל שיצא לארם נהרים בן . ס״ג שנה. וי״ד בבית עבר וכ׳ שנה בבית לבן עבר וכ׳ שנה בבית לבן שנא׳ זה לי עשרים שנה בביתך וגו׳, הרי צ״ז שנה, והיה יוסף בעת צאת יעקב מאצל לבן שנתים בדרך, נמצא יעקב . כשבא אצל יצחק אביו צ"ט שנה. שנה. כשנגנב [יוסף] היה בן י"ז שנה וי"ג שנה . עשה כבית אדוניו וכבית

ל) ויכמות פה], כ) ועיין (מה נמנו שנוחיו של ישמעאלל. מה לנו למנות שנות הרשעים: להחייהם בהן שנוחיו של יעקב. על ידי מנין שנות ישמעאל אנו למנות ברשעים: להחייהם בהן שנוחיו של יעקב. על ידי שנה בילד אדרהם בי מ"ר ברשעיה ובליום הרה עובר עליע כל התורות ובתולאות אותו מכן למניון ששימש בנית עובר י"ד שנה בילד אדרהם בי מ"ר [באיזה פרק משנות יעקב עברו עליו כל הקורות והמוצאות אותו. מהן אנו למדין] ששימש בבית עבר י"ד שנה. כיצד אברהם בן פ"י שנה כשנולד ישמעאל וכשנולד ילחק היה בן מאה שנה הרי היו לישמעאל י"ד שנה וילחק קדם ליעקב ששים שנה הרי לישמעאל ע"ד כמה פיישן משנותיו של ישמעאל ס"ג נמצא שהיה יעקב כשמת ישמעאל בן ס"ג שנה: וחניא היה יעקב כו'. וחניא נמי הכי שהיה

שלמה נמנו שנותיו של ישמעאל כדי ליחם בהן שנותיו של יעקב דכתיב יואלה שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים כמה קשיש ישמעאל מיצחק ארביםר שנין דכתיב יואברם בן שמונים שנה ושש שנים בלדת הגר את ישמעאל לאברם וכתיב יואברהם בן מאת שנה בהולד לו את יצחק בנו וכתיב יויצחק בן ששים שנה בלדת אותם בר כמה הוה ישמעאל כדאתיליד יעקב בר שבעים וארבעה כמה פיישן משניה שתין ותלת ותניא היה יעקב אבינו בשעה שנתברך מאביו בן ששים ושלש שנה ובו בפרק מת ישמעאל דכתיב יוירא עשו כי ברך וגו' וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל אחות נביות ממשמע שנאמר בת ישמעאל איני יודע שהיא אחות נביות מלמד שקידשה ישמעאל ומת והשיאה נביות אחיה שתין ותלת וארביסר עד דמתיליד יוסף הא שבעין ושבעה וכתיב יויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה הא מאה ושבע שב דשבעא ותרתי דכפנא הא מאה ושיתםר וכתיב יויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייך ויאמר יעקב אל פרעה ימי שני מגורי שלשים ומאת שנה מאה ושיתסר הויין אלא ש"מ ארבע עשרה שנין דהוה בבית עבר לא חשיב להו דתניא 🕪 היה יעקב בבית עבר מוממן ארבע עשרה שנה עבר מת לאחר שירד יעקב אבינו לארם נהרים שתי שנים 🌝 יצא משם ובא לו לארם נהרים נמצא כשעמד על הבאר בן שבעים ושבע שנה ומנלן דלא מיענש דתניא נמצא יוסף שפירש מאביו עשרים ושתים שנה כשם שפירש יעקב אבינו מאביו דיעקב תלתין ושיתא הויין אלא 🌣 ארביםר דהוה בבית עבר לא חשיב להו סוף סוף דבית לבן עשריו שנין הויין אלא משום דאשתהי באורחא תרתין שנין דתניא יצא מארם נהרים ובא לו לסכות ועשה שם שמונה עשר חודש שנאמר יויעקב נסע סכותה ויבן לו בית

ולמקנהו עשה סכות ובבית אל עשה ששה חדשים והקריב זבחים: הדרן עלך מגילה נקראת

הקורא את המגילה. י רנון הקורא את המגילה למפרע לא יצא יקראה על פה יקראה יותרגום בכל י נראה דהלכה כחכמים חדא דיחיד לשון לא יצא אבל קורין אותה ללועזות בלעז ורבים הלכה כרבים ועוד דקאמר יוהלועז ששמע אשורית יצא יקראה סירוגין ורבנן סברי כמאן דאמר הקורא את יומתנמנם יצא יהיה כותבה דורשה ומגיהה שמע ולא השמיע לאזנו ילא ובפרה אם כוון לבו יצא ואם לאו לא יצא ההיתה שני דברכות (דף טו:) מסקינן כתנא כתובה בסם ובסיקרא ובקומום ובקנקנתום קמא דרבי יוסי דאמר כן התם:

על הנייר ועל הדפתרא לא יצא עד שתהא 35 כתובה אשורית יעל הספר ובדיו: גמ' מה"מ אמר רבא דאמר קרא יככתבם וכזמנם מה זמנם למפרע לא אף כתבם למפרע לא מידי קריאה כתיבה הכא עשייה כתיבה דכתיב ילהיות עושים את שני הימים אלא מהכא דכתיב ייוהימים האלה נזכרים ונעשים איתקש זכירה לעשייה מה עשייה למפרע לא אף זכירה למפרע לא תנאף מכן בהלל וכן בקריאת שמע ובתפלה הלל מגלן רבה אמר דכתיב ייממורח שמש עד מבואו רב יוסף אמר 21ה היום עשה ה' רב אויא אמר 13יהי שם ה' מבורך ורב נחמן בר יצחק ואיתימא ר' אחא בר יעקב אמר מהכא מעתה ועד עולם ק"ש דתניא ®ק"ש ככתבה דברי רבי וחכ"א יבכל לשון מ"מ דרבי אמר קרא

לבן: אישתהי ב' שנים באורחא. דבשובו מארם נהרים לבא ליצחק אביו ויבן לו בית לימות החורף עשה סוכות ב' פעמים שני ימות הקיץ הרי י"ח ובבית אל עשה ששה חדשים כשילא משכם שנאמר קום עלה בית אל וגו' (בראשית לה):

הדרן עלך מגילה נקראת

הקורא. לנוטות. כל שאינו לשון הקודש נקרא לעז. ולקמן" פריך והא אמרת קראה בכל לשון לא יצא: סירוגין. בגמראי מפרש קורא מעט ופוסק ש (ושוהה) וחוזר ופוסק: היה כוסבה או דורשה. ומחוך כך קוראה אם כוון לבו יצא: דיפסרא ונייר. מפרש בגמ"י: על הספר. קלף: בבי מנהני מילי. דלמפרע לא יצא: מה ומנם למפרע לא. דאי אפשר שיהא ט"ו קודם לי"ד: ממורה שמש עד מבוחו. כשם ששקיעת וזריחת החתה לא יהפכו כך מהולל שם ה' ולא למפרע: זה היום. כסדר היום שאינו משתנה בשעותיו להיפך כך לתפרע לה: יהי שם ה' מבורך. כהוייתו יהה הלול השם וברכתו כסדרו: ככתבה. בלשון הקודש ולה בלשון החר:

וברת הסובר, שבע [שובע] ושנתיים הרעב, הרי י"ג שנה וו" שנה ושתי שנים הרי כ"ב. נתכסה יוסף מיעקב אביו כשיעור השנים שנתכסה יעקב מיצחק אביו, זולתי י"ד שנים שהיה יעקב למד תורה בבית עבר, ולא נענש עליהן. וכל זה החשבון מפורש מן הפסוקים הנוכרים בגמרא של זו השמועה. היה יוסף בשעה שהגיע אל יצחק אבי אביו בן ח" שנים ויעקב היה בן צ"ט שנתאחרו שנתים בדרך, נמצא יעקב בעת שנגני ביוסף בע על יצחק אבי אביו בן ח" שנים ויעקב היה בן צ"ט שנתאחרו שנתים בדרך, נמצא יעקב בעת שנגני הקרא למפרע לא הקרא את המגילה למפרע לא יצא. מנא לן אמר רבא דאימר (קרא) כתבם ק"ח שנה וכ"ד נתכסה ממנו, הרי שלשים ומאת שנה, כדכתיב שלשים ומאת שנה. הדרך עלך מגילה נקראת בפרע לא. אע"ג דהאי קרא ככתבם וכזמנם בעשייה כתיב, איתקש זכירה לעשיה, שנא' והימים האלה וכובר לא יתכן להחזירו למפרע ולקרותה ביום [י"]ד, שכבר עבר, כך קריאתה למפרע לא. אע"ג דהאי קרא ככתבם וכזמנם בעשייה כתיב, איתקש זכירה לעשיה, שנא' והימים האלה נוכשים. תנא וכן בתפלה, למפרע לא יצא, הלל, דכתיב ביה ממזרח שמש (ו)עד מבואו מהולל שם ה", כשם שאי אפשר לזרוח השמש מן המערב כך הלל למפרע לא יצא. הלל, דכתיב ביה ממזרח שמש (ו)עד מבואו מהולל שם ה", כשם שאי אפשר לזרוח השמש מן המערב כך הלל למפרע לא יצא. הלל, דכתיב ביה ממזרח שמש (ו)עד מבואו מהולל שם ה", כשם שאי אפשר לזרוח השמש מן המערב בין הלל

יעקב כשנתברך מאביו בן ס"ג ובו בפרק מת ישמעאל שנאמר וילך עשו אל ישמעאל וגו׳: מלמד שקידשה ישמעאל. אביה ומת והשיאה נביות אחיה: וארבע עשרה שנה. היה יעקב בבית לבן עד דאתיליד יוסף דכתיב עבדתיך ארבע עשרה שנה בשתי בנותיך וגו' (בראשית לא) וכשנולד יוסף שלמו שני עבדות הבנות שנאמר ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף וגו' (שם ל) ומשם והלאה עבד אותו בשכר הלאן הרי בן ע"ו היה יעקב כשנולד יוסף וכתיב ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה נמלא יעקב בן מאה ושבע נשנים כשהיה יוסף בן שלשים שנה]. ונשתהה יעקב לישב בארץ כנען שלא ירד למלרים: שבעה דשבעה ותרין דכפנה. דכתיב כי זה שנתים הרעב בהרב הארץ וגו' (בראשית מה) הרי בן קי"ו היה יעקב כשירד למצרים וקרא כתיב שלשים ומחת שנה. נמלח משנסע מבית אביו עד שבא לבית לבן ארבע עשר ואותן השנים היה בבית עבר. ולא חשיב להו לא גרסינן הכא עד לקמן: עבר מת לחחר ירידתו של יעקב לחרם נהרים. ובח לבית לבן ועמד שם שתי שנים לא וחשוב שנותיו של עבר ונמצא שמת כשהיה יעקב בן שבעים ותשע שנה והיינו שתי שנים משבא לבית לבן כשתחשוב ישקב שלימש בבית עבר: יצה. יעקב מבית עבר שתי שנים לפני מיתתו של עבר: נמלא לשעמד כו': הכי גרסינן מנלן דלה היענש עלייהו דחניה נמלה יוסף כשפירש מהביו שלה ראהו עשרים ושתים שנה כדרך שפירש יעקב מבים אביו. שלא כיבדו נתאבל על יוסף כ"ב שנה. כינד יוסף בו שבע עשרה שנה היה כשפירש מאביו וכשמלך על מצרים היה בן שלשים שנה שנאמר ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה ו הרי י"ג ושבעה דשבעא ותרין דכפנא הרי עשרים ושתים שנה שנתכסה יוסף מאביו ויעקב עמד עשרים שנה בבית לבן וי"ד שנה בבית עבר: אלא שמע מינה. י"ד דבית עבר לא חשיב להו דלא איענש עלייהו: אי הכי בלירא להו. ואין כאן אלא עשרים דבית

בינו לקמן יח. ד"ה קראהן, ג) [עיין מוספות לקמן יע. ד"ה מייד לאחן יע. ד"ה מייד ים נו חוווה לד ט) ברכות יג. סוטה נב.: 1) [בראשית מא], 1) [דף ית.], **ח**) [לקמן ית.], **ע**) [ל״ל וקורא מעטן, י) ולקמן יט.ן,

תורה אור השלם

1. וְאֵלֶה שְׁנֵי חַנֵּי יִשְׁמְעֵאל מְאָת שְׁנָה וּשְׁלְשִׁים שְׁנָה וְשָׁבֵע שְׁנִים וִיִּגְוַע וְיָמָת וַיֵּאָסֶף שְׁנִים וִיִּגְוַע וְיָמָת וַיֵּאָסֶף אָנָים וְיְּבֶּעַל וְיָּבֶּעוֹת וְיֵבֶּאָטֶן: 2. וְאַבְּרָם בֶּן שְׁמֹנִים שְׁנָה וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּלֶדָת הָגָר אֶת יִשְׁמָעֵאל לאברם: בראשית טז טז יְּטָבְן ם: בוּאשית טוּ טוּ 3. וְאַבְרָהָם בֶּן מְאַת שָנָה בְּהִנְּלֶד לוֹ אַת יִצְחָק בנו: בראשית כא ה 4. וִאַחֲרֵי כֵן יָצָא אָחִיוּ וְיִדוֹ אֶחֶוֶת בַּעֲקַב עַשְׂוּ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בָּן שִׁשִּׁים שְׁנָה בְּלֶדָת בראשית כה כו 5. וַיַּרָא עַשְׂו כִּי בֵּרְךְּ יִצְחָק אֶת יַעִקֹב וְשׁלַח אָתוֹ פַּדֶּנָה אֶרָם לְקַחַת לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבְרֵבוּ אתוֹ וַיִצוּ עָלָיו לֵאמר לא אַנונוי אָשׁנוני אָבּנוּר אָנוּ וַיַּפָּח אָשָׁה מִבְּנוֹת בְּנְעוּ וַיִּפָּח אָשׁ מָל יִשְׁמְעֵאל יִשְׁמָעַאל בָּן אַבְּרָהָם יִשְׁמָעַאל בָּן אַבְּרָהָם אָחוֹת וְבְיוֹת עַל נְשִׁיוֹ לוֹ אשה: בראשית כחוט מצרים ויצא יוסף מלפני פַּרְעֹה וַיַּעבר בְּכָּל אֶרֶץ מִצְרָיִם: בראשית מא מו וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל פַּרְעֹה יִמֵי שָׁנֵי מִגוּרֵי שָׁלֹשִים וְבְּיִּ שְׁנֵּ רְּוֹאוּ שְׁלְטִּים וּמְאַת שְׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ יְמֵי שְׁנֵי חַיִּי וְלֹא הִשִּׁיגוּ אֶת יְמֵי שְׁנֵי חַיִּי

בראשית מז ח-ט בו אשית מו חדים 8. וְיַצְקֹב נְסֵע סְכּּתְה וַיִּבֶן לוֹ בְּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עִשָּׁה סָכּת עַל בַּן ב. קָרָא שֵׁם הַמַּקוֹם סְבּוֹת: בראשית לג יז

אבתי בימי מגוריהם:

בו אשית לגדים 9. קימו וְקְבְּלוּ הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל זַרְעָם וְעַל כל הנלוים עליהם ולא בּּכְתָּבָם וְכִוְמֵנָּם בְּכָל שְנָה וְשָנָה: אסתר ט כז והימים האלה וימי הפורים האלה לא יַעברו מתוך היְהוּדִים וְזְכָרֶם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם: אסתר ט כח

אסונו ט כוו. 11. מִמִּוְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מבואו מהלל שם יי:

תהלים קיח כד

מברך מעתה ועד עולם: